

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Egy hóra.
Negyedévre

Feladó szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 49. szám.

A miniszterelnök diadala.

Budapest, augusztus 30.

Az ellenzék részéről ma Lovászy Márton tárgyilagos beszédben okolta meg a sajtótörvényről benyújtott indítványát. Egy szóval sem említette meg az elkobzott boulevard-lap ügyét. A megokolás után fölállott Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök s csatlakozván elismerően Lovászy Márton fejtegetéséhez hozzájárult maga is ahoz, hogy az indítványt a Ház az igazságügyi bizottságnak adja ki.

És ekkor Az ellenzék elképedve, ijedten látta, hogy a miniszterelnök elfogadja az indítványt, rémülten hallotta a miniszterelnök liberális szavait és holtra váltan tiltakozni szeretett volna ez ellen. De hát azt csak nem mondhatta, hogy ne fogadja el a miniszterelnök az indítványt, tehát az ellen tiltakozott, hogy elismerését fejezte ki az indítványért és megokolásért. Mit jelent ez? Semmi egyebet, mint azt, hogy az ellenzéknek nem tetszik az és fáj, ha valaki és **pláne a miniszterelnök nem engedi** kisajátítani a hazafiságot, az alkotmányos érzést, hanem az egész ország előtt hangosan bizonyosságot tesz arról, hogy az annyiszor hangoztatott s a választási hangulatért csillogtatott hazafiságon felül van és pedig

sokkal több az alkotmányos érzés a kormányelnökben és pártjában is. Az fáj az ellenzéknek, hogy ez a hazafiság-kisajátítás nem sikerült s így még csak egy névszerintit sem lehetett abból profitirozni.

A miniszterelnök különben egyik legnagyobb és legszebb politikai és szónoki sikerének egyikét aratta ma, amikor kijelentette, hogy Lovászy indítványának a bizottságokhoz való utasításához hozzájárul, mert az indítvány ugyanis csak a törvény egy hézagát kívánja betölteni.

A hozzájárulás megokolásában éles és általános helyesléssel fogadott distinkcióival megállapította a sajtóra vonatkozó rendelkezések az 1848-iki sajtótörvényen nyugvó legális voltát s megállapította, hogy a sajtószabadságban a kormány egyik legbecsebb közszabadságunkat tiszteli. Megállapította végül különösen a munkapárt dörgő tapsai között a nagy különbséget a tisztességes, komoly és ama sajtó között, amely nem nemes eszméket terjeszt, hanem a közjába és az egyének becsületébe ütköző hazugságokat és gyalázkodásokat s a mely csak az aljas ösztönökre spekulál. A beszédnek egyik kiemelkedő része volt az a kijelentés is, hogy e kérdésben pártja meggyőződésére számít és nem a pártfegyelemben bizik. Percekig tartó tapsban nyert kifeje-

zést a munkapárt egységes meggyőződése és ragaszkodása a beszéd további folyamán, amikor azt mondta a miniszterelnök, hogy ő csak úgy érheti el, ha a munkapárt meggyőződéssel követi őt. Ez a lelkes taps demonstrálása volt annak, hogy a párt minden tagja elvi alapon teljes meggyőződéssel követi a miniszterelnök politikáját.

A képviselőház ülése.

Kabós Ferenc alelnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Az interpellációs könyv felolvasása után

Szmrecsányi György megsürgeti a Beszkid Antal mentelmi ügyének megsértes tárgyában a belügyminiszterhez intézett interpellációjának elintézését.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök megnyugtató kijelentését, mely szerint csak bizonyos iratok beszerzése körül felmerült nehézségek gátolták az ügy elintézését, ami különben rövid időn belül megtörténik, a Ház általános helyeslés közben tudomásul vette.

Lovászy törvényjavaslata.

Lovászy Márton indokolta meg a sajtótermékek szabad terjesztése, illetve a kolportázsjiogra vonatkozó törvényjavaslat-tervezetét. **Óriil Kende Péter** azon kijelentésének, hogy a munkapárt is szívesen tárgyalja a sajtószabadság ügyét a Ház nyílt ülésén, mert a sajtószabadság fontosságáról min-

Käthe.

Irta: **Pogány Elza.**

(Chemiai laboratórium Berlinben. Hoszszu asztaloknál sorjában diákok dolgoznak. Van közöttük német, orosz kínai, magyar és olasz. Egy darabig csöndben és szorgalmasan megy a munka. Hanem a nap jókedvűen sült, meleg van. Lassanként elcsöndesül a buzgalom s csak a beszélgetés megy szaporán. Egy magyar s egy német diák buzgón számíttják együtt a dinatronphosphat százalékos összetételét. A magyar büszkén ad utbaigazítást a németnek kemiából, viszont a német a berlini élet és berlini női lélek összetételében jártasabb lévén, azokról szerzett tapasztalataival revanchirozza magát.)

A magyar: Szóval meg lehet elégedve ennyi eredménnyel is. Két század százalék differencia megengedhető. Hova megy ma délután?

A német: Megyek a „Zelten“-ek elé.

A magyar: Mit csinál ott?

A német: A régi barátnóm tegnap megcsalt. Megyek ujat keresni.

A magyar: Olyan könnyen megy az?

A német: A „Thiergarten“-ben egész sereg kalandváro kisleány sétál. Mindenik lesi a rokonszenves idegent, aki elkísérje a kioszkba és egy „bocole“-val vendégelje meg. Tartson velem, ha kedve van. Különös sikerei lesznek. A berlini leányok rajonganak minden idegenért.

A magyar: Honnan tudják meg rólam, hogy idegen vagyok?

A német: Bizza csak reájuk. Bámulatos éles ösztönük van.

A magyar: Nem tagadom, nagyon örülnek, ha valami ügyes kis barátnőre tehetnek szert. Vannak intelligensek is közöttük?

A német: (Nagyon csodálkozik.) Hát tulajdonképpen milyen világból csöppent maga ide? Nálunk minden fiatal leány szabad életet él s kivesszi részét minden örömből, csak úgy, mint a férfiak. Igaz, hogy nem éppen szülői fenhatóság alatt gyártják a természetbeli novellákat és regényeket, de rendszeren négy-öt jó barátnő véd és dacsözvétséget köt és fedik egymás alibijét. Maguknál ez nem így van?

A magyar: Nálunk, otthon? Nálunk bizony üveg alatt tartják a fiatal leányokat. Anyai gardirozás alatt flörtölhetnek, táncolhatnak, zszurozhatnak, de szerelmi menüből egynehány előétken kívül egyebet nem kapnak. Nem is szeretném, ha másként volna.

A német: Minden csak szokás dolga. A mi leányainkból nagyon komoly, becsületes, hűséges családanyák lesznek, ha egyszer férjhez mennek. Nem várnak regényt, szerelmet a házasságtól. Azon már mind tul vannak.

A magyar: De hát lelki finomságuk nem megy tönkre a szabad étellel járó családások alatt?

A német: Furcsa kérdései vannak. A mi leányaink lelkének semmi köze a flirt-

jeikhez. Csak tisztán mulatnak, szórakoznak a barátaikkal. Nem fejlődik abból komoly szerelem soha. De most menjünk! Elkísér a Thier gartenbe? — Bemutatom önt Käthenek.

II.

(A magyar diák szobájában ül, régi, kopottas karosszékben. Nagy, kíváncsi szemekkel nézi az erőteljes, pirosarcu Käthet.)

A diák: Igazán szeretsz?

Käthe: Hogyne! Hiszen rögtön láttam rajtad, hogy idegen vagy. Az igazat megvallva, spanyolnak néztelek, de az ellen sincs kifogásom, hogy magyar légy. Érdekes vagy.

A diák: De nem én vagyok az első szerelmed?

Käthe: Berlini leánytól effélet nem kérdeznek. Most te vagy az egyetlen.

A diák: Azt hiszed nem láttam, hogy a kollégámmal is kacérkodol?

Käthe: A magyar doktorral, aki itt a szomszéd szobában lakik? Szó sincs róla. Hiszen az jó barátod.

A diák: (gyanakodva) Csak azért nem kacérkodol vele, mert jó barátom?

Käthe: Természetesen. Majd egyszer úgy sörözés közben vagy mit tudom én milyen éjjelutáni hangulatban egyszerre csak leleplezne egyitek a másíknak, hogy mind a kettőtöknek barátnője vagyok. Már erre vigyázok.

A diák: Ilyen a hűség Berlinben! Csalmi szabad, csak rajta ne kapják az embert.

A legelegánsabb uri öltönyök, sikkes vasuti és katonai egyenruhák készülnek katonai és polgári szabónál, DEBRECZEN, Kossuth-utca 4. szám alatt.

Prelowszky András

denki meg van győződve. Az 1848-iki sajtótörvényt fejtegeti, majd azt mondja, hogy az 1897-iki rendelet az utcai elárúsítás tekintetében újból életbe léptette a cenzurát, mert úgy ez, mint az 1902-ik évi miniszteri rendelet a hírlapok utcai árúsítását a lapok tartalmának ellenőrzésével kapcsolja össze.

Kállay Tamás: Hát a koalíció alatt nem volt érvényben? (Zaj.)

Lovászy Márton: Ennek a sérelemnek megszüntetését célozza az a törvényjavaslat. A sajtónak kinövésait egy szigorubb sajtótörvénnyel kell kiküszöbölni, amely a sajtóvétséget azonnal és kérélhetetlenül megtorolja. Kéri az igazságügyminisztert, hogy egy ilyen törvényjavaslatot hat hónapon belül terjesszen a Ház elé.

A miniszterelnök a sajtóról.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök azonnal reflektál Lovászy kijelentésére. Nem fél attól, hogy alkotmányellenes kormány jöjjön, mert ez mindig attól függ, hogy mi magunk hogyan végezzük dolgunkat. Ezt pedig azért érjük el, ha tiszteletben tartjuk a többségi akarat érvényesülését. Nagy zaj az ellenzéken. Éljenés a munkapárton.)

Azt is elismeri, hogy a sajtószabadság a közszabadságok egyik legfontosabb tényezője. (Helyeslés a jobboldalon.) És éppen ezért kijelenti, hogy a legutóbbi események alkalmából, amelyek szükségessé tették a közhatalom közbelépését, a jogszokások, atörvény és az ezekhez fiződő rendeletek szigorú betartásával járt el ezen incidens alkalmával.

Ismerteti a sajtó hivatását a társadalomban és midőn rámutat annak fontos szolgálataira, nem mulasztja el bírálni a sajtó kinövésait. E tekintetben helyesli Lovászy-nak idevonatkozó megjegyzéseit, de az ellen tiltakozik, mintha az 1867-iki rendeletek korlátozzák az 1848-iki sajtótörvény rendelkezéseit már azon az alapon is, mert hiszen tudvalevőleg az 1867-iki szabadelvűség, a mely éppen akkor virágzásban volt, kizárja ezen lehetőséget.

A sajtószabadság védelménél gyakran bizonyos magánérdekek érvényesülnek — látszólag olyképen, mintha az a sajtószabadság kérdése volna. És ebben az esetben a

Käthe: Talán nem tetszik? Persze, mert régebben csak a férfiaknak engedték meg az erkölcs hivatalos szemethunyása mellett, hogy három négy leányt hitessenek egyszerre. Még ráadásul nem is igen titkolták hűtlenségeiket s a szegény nőket a tehetetlen féltékenység legmagasabb fokáig dühösítették s agyonkinoztatók a szeszélyeikkel. Most itt van a revanche ideje! Vége a régi világnak.

A diák: Szébb volt az pedig hidd el! — Külömb az a leány, aki szenved annál, a ki csal. —

Käthe: Lehet, de nem irigylem. Egyébként pedig mit törődöl vele, ha meg is csalnának? — de nyugodt lehetsz, nem teszem. S ha tenném se tudnád meg soha. — Azt meg kell adni a modern vágású leányoknak, hogy ebben az egyben ügyesebbek a férfinnél.

A diák: Jó, jó. Semmi kifogásom az ellen, hogy ti berlini leányok ilyenek vagytok — de az otthoniak csak maradjanak a régi szokás szerint, nem baj, ha ki is mentek a divatból.

(Käthe jókedvűen fogyasztja egyik sonkás zsemlelét a másik után s mig lenéző mosollyal gondol a magyar diák ódivatú otthoni barátnőire, a diák maga elé bámul és jóleső büszkeséggel gondol valakire, akinek a kezét is alig meri megfogni, a ruhája szegélyét sem meri megsimogatni és mégis százszor jobban vágyódik utána, mint a piros-pozsgás arccal kínálkozó, nevető berlini leány után.)

közhatalomnak kötelessége ezen kinövésait megnyirbálni, miután éppen a tisztességes sajtó érdeke ez.

Foglalkozik ezután Lovászy beszédének az egyesülési szabadságra vonatkozó részével. Lovászy azt mondta, hogy vannak intézkedések a gyülekezési szabadságjog körében, melyeket nem helyesel. Ő azon a véleményen van, hogy a közhatalomnak mindenkor kötelessége már preventív intézkedésekkel a nagyobb bajt megelőzni. (Taps és éljenés a jobboldalon.) Hísz maguk az ellenzék tagjai is gyakran fordultak illetékes közigazgatási hatóságukhoz, midőn azt hitték, hogy sérelem esett rajtuk. (Derültség a jobboldalon.)

Visszatérve a sajtóra — kénytelen megemlíteni, hogy a miniszterek is olyan minozók, mint a sajtó, akiknek szintén rosszul esik, ha őket jogtalanul és igazságtalanul támadják. (Helyeslés a jobboldalon.)

Lovászy-nak a pártkérdésre és a többségi akaratra tett megjegyzésére vonatkozólag azt mondja, hogy a miniszter is csak úgy érhet el célt, ha pártja nem pártszempontból, hanem meggyőződésből követi őt. (Orsiási taps és éljenés a jobboldalon.) Lovászy-nak törvényjavaslatát — miután már az előző kormány is készített egy hasonló törvényjavaslatot és azóta is több különféle ilyen javaslat létezéséről tud és maga is szükségesnek tartja a sajtótörvény revízióját — elfogadja és kéri azt előzetes tárgyalás céljából a bizottságokhoz utasítani. (Éljenés és taps a jobboldalon. Éljen Lovászy! felkiáltások a baloldalon.)

Lovászy Márton félreértett szavait igazítja helyre és e címen kér szót. Ő nem ismerte el azt, hogy a belügyminiszter eljárása a legutóbbi sajtóügyben törvényes volt. Erről az incidensről az ügy érdekében nem szólt.

Szmrecsányi György reflektál arra, a mit a miniszterelnök mondott, hogy nem fél alkotmányellenes uralomtól, mert ezt csak az ellenzék idézheti elő. Ez a kijelentés ellenkezik a magyar alkotmánnyal, mert feltételezi, hogy a király alkotmányértést követ el. Ez fenyegetés. (Zaj.)

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy beszédének semmi köze a házszabályokhoz.

Szmrecsányi György tiltakozik a miniszterelnök kijelentései ellen és követeli az ország alkotmányos kormányzását. (Zajos helyeslés balról.)

Elnök kijelenti, hogy az ő dolga annak megítélése, hogy ki sérti a házszabályokat. Kijelenti, hogy a miniszterelnök semmi olyat nem mondott, ami sértene a törvényt vagy az illetet. (Helyeslés.)

Ezután a Ház elfogadta Lovászy indítványát, mire a névszerinti szavazások és interpellációk következtek.

Interpellációk.

Ostffy Lajos Gyurátz Ferenc kitüntetésének átadása körül elkövetett tapintatlanság ügyében interpellál.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök kijelenti, hogy a sajnálatos dologban a puhatolozást megindította.

Egry Béla interpellációja és a napirend megállapítása után az ülés két órákor véget ért.

— **Trencsén az obstrukció ellen.** Trencsénből táviratozzák: Trencsénvármegye állandó választmánya ma tartotta ülését, amelyen egyhangulag kimondták, hogy Versec és Bélabánya városok átiratát, valamint egy száz aláírással beadott indítványt, amelyek mind az obstrukció eltiltését célozzák, a holnapi közgyűlésnek elfogadásra ajánlják s indítványozzák, hogy Trencsénvármegye törvényhatósági bizottsága ilyen értelemben írjon föl a képviselőházhoz.

Debrecen urai.

Kikből lesznek a városi virillisták.

A város igazoló választmánya ma tartotta meg ülését, amelyen intézkedést tett, hogy Debrecen város legtöbb adót fizetőinek névsora közszemlére kitéssék. A névsorban amelyet az adóügyi osztály állított össze, 182 legtöbb adót fizetőt vetek föl. Az ülésen, amelyen **Márk** Endre udvari tanácsos elnökölt, jelen voltak **Freund Jenő** dr., **Kardos László**, **Kernhoifer József**, **Lestyán Adorján**, **Török Péter** és **Tatay Zoltán** dr. jegyző. A választmány kimondta, hogy a névsort szeptember 1-től 9-ig terjedő időre közszemlére kiteszi, hogy az ellen minden adófizető polgár észrevételeit megtehesse. Az igazoló választmány kimondta még, hogy legközelebbi ülését szeptember 11-én délután, négy órákor tartja meg, amikor határozni fog a névsor végleges megállapítása felett.

A most közszemlére kitett névsor a következő:

Hartstein Péter birtokos 10787.22, **Rickl Géza** birtokos 7308.43, **Németh András** vendéglős 6744.68, **Vecsey Zoltán** birtokos 5850.99 id. **Weichinger Károly** birtokos 5763.44, id. **Kardos László** kereskedő 5551.23, **Fürst Ödön** kereskedő 5433.09, **Ungváry József** birtokos 4730.47, **Áron Miksa** kereskedő 4508.44, **Áron Jenő** kereskedő 4427.70, **Aufrecht Vilmos** gőzmalom tulajdonos 4207.07, **Gvarmathy István** sertéskereskedő 4125.03, **Rickl Antal** birtokos 3117.36, **Muraközy László** gyógyszerész 3078.48, **Ujfalussy József** dr. orvos 3047.87, **Kaszanyitzky Andor** kereskedő — 2968.90, **Szilcz Ferenc** gyógyszerész 2847.54, **Harangi Sándor** birtokos 2821.69, **Hutflész Kázmér** birtokos 2726.25, **Zádor Lajos** bankigazgató 2692.42, **Gáll Ferenc** birtokos 2682.13 **Csanak József** kereskedő 2626.51, **Lusztig Károly** kereskedő 2620.01, **Kovács Aladár** vendéglős 2575.19, **Szikszay Lajos** birtokos 2569.70, **Kenyeres Károly** birtokos 2518.05, **Csanak örökösök** birtokosok 2513.87, **Horváth János** gyáros 2435.95, **Móricz Ferenc** hentes 2434.72, **Schwarz Vilmos** butorkereskedő 2418.91, **Horváth István** birtokos 2365.89 **Polgári Bálint** birtokos 2298.95, **Balogh István** birtokos 2178.63, **Szép József** birtokos 2163.47 **Nagy Jakab** sertéskereskedő 2081.10, **Lukács Emil** dr. ügyvéd 2016.46, **Jóna János** birtokos 2011.85, **Molnár István** birtokos 1990.63, **Szentesi János** mészáros 1949.60, **Mandel Zsigmond** bankbizományos 1934.12, **Sesztina Jenő** kereskedő 1906.—, **Kiss Ignác** bádogos 1860.83, **B. Kövesdy Imre** birtokos 1847.06, ifj. **Jóna János** birtokos 1828.15, ifj. **Kertész István** birtokos 1821.—, **Sümeghy Béla** birtokos 1811.54, **Erber és Fleischmann** kereskedő 1786.68, **Horváth Tamás** birtokos 1768.84, **Tóth István** építész 1767.25, **Molnár Albert** birtokos 1765.78, **Balogh István** birtokos 1715.56, **Simon György** örökösök birtokosok 1709.04, id. **Zöld János** birtokos 1695.29, **Kovács Gyula** kereskedő 1643.34, **Kertész Imre** birtokos 1616.52, **Hochfelder Jakab** kereskedelmi ügynök 1618.59, **Fráter Imre N.** orvos 1611.23, **Polgári József** birtokos 1599.72, **Gara Alajos** földbérő 1594.65, **Balogh István** birtokos 1574.22, **Komlóssy Dezső** nv. törvényszéki bíró 1561.86, **Balogh István** birtokos (Hatvan utca 57.) 1522.23, **Szalay József** táblabíró 1512.43, **Kun Antal** birtokos 1479.54, **Rubinstein Herman** vendéglős 1467.47, **Szikszay Gyula** birtokos 1460.10, **Kertész János** birtokos 1457.97, **Laczka László** gyáros 1452.99, **Balogh István** birtokos 1445.65, **Kontsek Géza** kereskedő 1442.83, **Debreczeni Lajos** hentes 1436.—, **Lestyán Adorján** kir. közjegyző 1421.24, **May Andor** gőzmalom igazgató 1404, **Szikszay József** birtokos 1391.72, **Kovács József** polgármester 1376.60, **Szabó Lajos** fiai kereskedők 1367.60, **Geiger Simon** kereskedő 1361.36, **Flégyházi János** kereskedő 1359.01, **Jámbor János** birtokos 1353.56, **Bányai Péter** birtokos 1341.11, **Megyery Pál** dr. ügyvéd 1333.73, **Molnár Mihály** birtokos 1329.69,

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

Kállai Sándor birtokos 1277.—, Irinyi István dr. ügyvéd 1275.24, Nagy Lajos dr. ügyvéd 1269.87, Ecsedi Imre birtokos 1269.28, Kohn Lipót kereskedő 1244.62, Hidvéger Miklós bérlő 1243.50, Varga Emil dr. orvos 1239.88, Hollander A. és fiai kereskedő 1228.35, Széll Kálmán dr. orvos 1216.—, Losonczy Almos dr. orvos 1212.11, Tüdös János dr. ügyvéd 1203.96, Sz. Szabó László dr. ügyvéd 1199.93, Fischer Adolf kereskedő 1188.64, Berzöffy Vince takarékpénztári hivatalnok 1178.83, — Falk Lajos birtokos 1168.52, Kerekes Géza birtokos 1168.12, Mike Ferenc birtokos 1162.45, Frohner Béla kereskedő 1164.99, Bosznay István kereskedő 1156.87, Bosznay Károly birtokos 1149.19, Tóth József birtokos 1141.30, Boldogh Sándor birtokos 1139.46, Mayer János kereskedő 1138.96, Szeriady György birtokos 1126.27, Legányi Gyula dr. orvos 1117.15, Láng Sándor dr. orvos 1107.45, Czegléd Gyula birtokos 1100, Bignio János birtokos 1098.90, Kondor Zsigmond törvényszéki bíró 1098.90, Ehrenfeld Miksa bérlő 1072.24, Sz. Nagy Kálmán dr. orvos 1032.23, Stegmüller Árpád építész 1031.04, Horváth János birtokos 1025.06, Kocsár Gábor dr. ügyvéd 1025.03, Békés Lajos kereskedő 1023.06, Csikos Sándor dr. orvos 1014.88, Schneider Mihály pék 1006.02, Birinyi Lajos birtokos 980.09, Riesz Henrik kocsigyáros 969.69, Pincés Imre birtokos 961.88, Ersényi András birtokos 960.49, Kola János dr. ügyvéd 948.10, Kulcsár Gábor szerszámműves 939.57, Balogh Zsigmond ny. törvényszéki bíró 933.86, Geréb Pál birtokos 909.52, Leitner Adolf dr. orvos 909.52, Szilágyi Imre ügyvéd 888.78, Széll Kálmán birtokos 886.75, Donogán István kereskedő 871.19, Böszörményi Pál sertéskereskedő 861.42, Illés Gyula városi hivatalnok 852.07, Austerlitz Ármán hivatalnok 842.98, Tóth Sándor birtokos 839.06, Schmidt Sámuel kereskedő 830.38, Kandel Ferenc birtokos 828.36, Vadon Sándor dr. ügyvéd 823.14, Kiler Ede kereskedő 822.35, Márton Kálmán dr. ügyvéd 819.04, Szilágyi Gábor italmérő 815.10, Tóth István birtokos 806.28, Ménes István birtokos 803.66, Vásári András birtokos 802.77, Magyar János birtokos 790.64, Tikos István gőzmalom hivatalnok 783.10, Händel Vilmos dr. akadémiai tanár 782.19, Bruckner Ernő dr. orvos 776.34, Magoss György dr. főgyógyász 772.69, Harsányi István asztalos 763.98, Nagy Lajos hentes 758.42, Ménes Mihály birtokos 749.13, Papp András birtokos 742.75, Kontsek Kornél kereskedő 741.42, Trnka Gottlieb malomtulajdonos 738.23, Mayer Jenő kereskedő 716.80, Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész 706.03, Török Gábor erdőmester 703.08, Tüdös Kálmán dr. orvos 700.16, Engel Ignác dr. orvos 687.50, Keiner Adolf kereskedő 684.14, id. Dobi János kereskedő 669.40, Szentkirályi Tivadar iparkamarai elnök 645.87, Sándor Imre kereskedő 639.31, Hegedűs Sándor kereskedő 639.31, Tatay Ferenc bíró 636.22, Lukács Ármán bankbizományos 623.84, Molnár Lukács kereskedő 623.37, Propper Mór dr. ügyvéd 621.30, Kenyeres Elek dr. orvos 618.22, Mihalovits Jenő gyógyszerész 617.96, Soltesz Ferenc birtokos 604.28, Aczél Géza főmérnök 592.75, Fodor József mérnök 584.67, Szávay Gyula iparkamarai titkár 576.04, Szűcs Géza dr. ügyvéd 571.30, Révi Nándor dr. ügyvéd 546.76, Kolbenheyer Kálmán táblabíró 530.29, Körössy Kálmán dr. ügyvéd 476.46, Winkler Jenő dr. orvos 424.—, Ferenczy Gyula dr. tanár 419.80.

EGYESÜLET.

— **A gazdasági egyesület közgyűlése.** Hajdúvármegye Gazdasági Egyesülete szeptember hó 3-ikán vasárnap délelőtt fél tíz órakor a vármegyeháza, Kossuth-utca 14. szám alatt az I. emeleten levő kistermében választmányi és utána közgyűlést tart, a melynek tárgyai a következők: 1. Jelentés az elmúlt év munkásságáról. 2. Jelentés az egyesület pénzügyi helyzetéről. 3. Tanácskozás a taggyűjtési akcióról. 4. Az egyesület képviseltetése a Szatmármegyei egyesület jubileumán. 5. Az őszi állandó díjazások helyének megállapítása. 6. Jövő évi munkaprogram, egyesületi ügyek.

Az István-malom elveszti önállóságát.

A társaság szeptemberi közgyűléséhez.

Van egy francia mondás, mely minden részvénytartó általánosan nem valami hízog jelzővel illet. Ennek a mondásnak alapja az a feltevés, hogy a részvényes a világ legjamborabb publikuma, mely mindent eltűr és mindent megszavaz.

Ugy látszik, hogy a ma még debreceni István gőzmalom társulat igazgatósága is ilyen jó véleménnyel van a részvényesekről és különösen saját részvényeseiről, legalább folyó hó 27-iki lapokban megjelent rendkívüli közgyűlési meghívóban foglalt igazgatósági javaslat erre enged következtetni.

Bizonyára emlékeznek az István-malom részvényesei arra, hogy részvénytársaságunk egy ugynevezett „vásárló” csoportja ez év május 1-én köriratot intézett a részvényesekhez s ebben állásfoglalásra hívta fel őket az igazgatóságnak a május 14-iki rendkívüli közgyűlés elé terjesztett azon javaslata ellen, mely a részvényesek elővételi jogának megszüntetését célozta. A részvényesek ezen köriratára a malom igazgatósága szóról-szóra a következő körirattal felelt:

Tisztelt Részvényeseinkhez!

„A Debreceni Független Ujság május 5-iki számában egy nyilatkozat jelent meg, mely az „István Gőzmalom Társulat” által hirdetett rendkívüli közgyűlés tárgysorozatával foglalkozik. Ezen nyilatkozat arra készlet bennünket, hogy az abban foglalt vádakra nézve saját reputációnk érdekében, de egyúttal egy a vállalat részvényesei, mint a nagyközönség tájékoztatásául, a szükséges felvilágosításokat az alábbiakban megadjuk.

Köztudomású dolog, hogy huzamosabb idő óta ismeretlen kezek titokzatos módon nagyobb mérvű vásárlásokat eszközölnek Istvánmalom részvényekben. Mi alulírottak, azon feltevésben, hogy itt egy helyi érdekelt ségről van szó, e jelenség szemben eleinte közönyösen viselkedtünk, már azon elvünkkel fogva is, hogy helyi érdekkel szemben hatalmi kérdésekben állást foglalni nem óhajtottuk. Az utóbbi időben felmerült és minden kétséget kizáró jelekből azonban világossá vált előttünk, hogy ezen részvény vásárlások rejtett célja vállalatunkat, mely félszázadot is meghaladó működése alatt itt gyökeret vert és városunk és megyénk közgazdasági életében fontos tényezővé vált függetlenségétől és önállóságától megfosztani.

Fellegességünk teljes tudatában figyelmeztetnünk kell tehát vállalatunk t. részvényeseit arra, hogy a Debreceni Független Ujságban megjelent nyilatkozat, bármily tetszetős szavakban van is az tartva, csakis azon célt szolgálja, hogy a részvényeket az ujonnan alakult érdekeltég igazi céljai felől tévedésbe ejtse, amely céljának elérésénél még attól sem riad vissza, hogy immár most az igazgatóságnak imputálja saját szándékait, azt t. i., hogy a részvényeket idegen kézre akarja juttatni. Csakis t. részvényeseink éleslátásán fog tehát múlni, hogy a helyes utat megválasszák és bennünket fognak-e támogatni, akik vállalatunkat, — mint fontos helyi tényezőt kívánjuk továbbra is a zeddig elvek alapján fentartani, vagy azokat-e, akiknek félre nem ismerhető céljuk az, hogy vállalatunkat, melynek eddigi erőssége épen abban rejlett, hogy független és önálló volt és így működésében mindig a helyi fogyasztó és gazdaközönség érdekeit tartotta szem előtt, ettől a függetlenségétől megfoszassák.

Ha tehát t. részvényeseink többségének megtisztelő bizalma, ugymint azt eddig volt szerencsénk tapasztalni, ezen fontos alkalmalommal is felénk irányul, úgy biztosítat-

juk Önöket, hogy vállalatunk további független fejlődése iránt aggodalmait nem lehetnek, míg ellenkező esetben, ha a szándékainak végcélját leplező érdekeltég mellé áll, tisztában lehetnek az iránt, hogy vállalatunk a helyi érdekeltég kezeiből előbb-utóbb kisziklik.

Debrecen, 1911. évi május hó 5-én.

Az „István Gőzmalom Társulat” igazgatósága (Aláíráások).

Mint látható, a malom igazgatósága védekezésének súlypontját e köriratban az Istvánmalom önállóságára és arra helyezte, hogy az mint helyi tényező maradjon fenn.

Ugyanezen szempontokat emelte ki az igazgatóság a május 14-iki rendkívüli közgyűlésen is folyton-folyvást azt hangoztatván, hogy az a bizonyos „vásárló” csoport az István-malom függetlenségétől, debreceni jellegétől akarja megfosztani s ezért felhívta a részvényeseket, hogy a malom függetlenségének megvédése végett egyezzenek bele az elővételi jog megszüntetésébe, mert csakis így lehet az István-malom, mint debreceni vállalatot fenntartani. Aközgyűlés többsége, bár nem is volt alkalma ezen aggodalom alaposágáról meggyőződni, bizott az igazgatóságban és a malom függetlenségének megóvása végett megszüntette az elővételi jogot.

Nos, és mit tett erre az igazgatóság? — Ugyanazt, amivel a vásárló csoportot megvádolta és homlokegyenest ellenkezőjét annak, amit a jó becsületes részvényeseknek ígért.

A mint a szeptember 10-iki közgyűlési meghívóból látjuk, e közgyűlésen az igazgatóság javaslatot terjeszt elő az István-malomnak a Borsodmiskolci gőzmalom „Borsodmiskolci és debreceni István-gőzmalom r.t.” cég alatt leendő egyesülése iránt.

A részleteket még nem ismerjük ugyan, de amit ebből is tudunk, az azt jelenti, hogy a 63 év óta fennálló debreceni István-malom a Borsodmiskolci gőzmalom fióktelepe lesz és miután a Borsodmiskolci gőzmalom fő részvényese a báró Hatvany-Deutsch család, így az István-malom is e család kezébe jutott és pedig a malom igazgatóságának jóvoltából.

Hogy az István-malom fióktelep lesz, az nyilván kitűnik abból, hogy a Borsodmiskolci alaptőkéje 4 millió, szemben az István-malom 1 milliójával és miután egy részvénytársaságnak törvény szerint csak egy székhelye lehet, ez a székhely bizonyára Miskolc lesz.

A debreceni részvényesek majd járhatnak aztán közgyűlésre Miskolcra!

De bizonyára nem fognak sokáig járni, hiszen a 4 millió borsodmiskolci (Hatvany-Deutsch) alaptőkével szemben az 1 millió debreceni (volt István-malom) alaptőkének valami nagy szava nem lesz.

Ha mindezekhez még hozzávesszük, — hogy Debrecen városnak 63 év óta fennálló István-malomnak cége, debreceni székhelye megszűnővén, a vállalat még községi pótdózási szempontból is Miskolchoz, mint a vállalat székhelyéhez fog tartozni, akkor elmondhatjuk, hogy a malom önállóságát, debreceni helyi jellegét az igazgatóság alaposan megvédte!

Ha ez tetszik a debreceni t. részvényeseknek és Debrecen város közönségének, úgy jól van így is, de ha a részvényesek maguk is bele akarnak szólni a malom ügyeinek intézésébe s nem akarják némán eltűrni, hogy az igazgatóság őket egyszerűen Miskolcra szállítsa, akkor a szeptember 10-iki közgyűlésen még érvenyesíthetik akaratukat.

Több részvényes.

A polgármester az iskolakerülők ellen.

Érdekes javaslatok a kultuszminiszter előtt.

Amikor még javában és hangosan folyt harc az egyetemért s a versengő vidéki városok felvonultatták érvekként a maguk előnyeit s ezek között azt a kulturális nivót is, amelyen különösen népoktatásuk áll, nem feledkeztek meg arról sem, hogy megemlékezzenek a másik verseingő város hátrányos oldalairól is. Ebben a harcban történt meg az is, hogy az egyik pozsonyi lap, a Pressburger Zeitung azt írta, hogy Debrecenben aránytalanul sok az analfabéta és az iskolamulasztó tanköteles gyermek.

A dologban az a szomorú, hogy ennek a kárörvendő kijelentésnek sok részben igaz van, azonban már itt kell megjegyeznünk, hogy az a kiállítás, amivel az adatokat a pozsonyi lap társ közölte, nagyon is önkényes, mert egyáltalán nincsen figyelemmel azokra a speciális helyzetekre, amelyek között ez az iskolamulasztási arány bekövetkezhetett.

Debrecen ugyanis az iskolák városa címre méltán rászolgált, mert minden tekintetben gondoskodott a népoktatásról. A város területén az iskoláztatás ügye ellen nem is lehetett kifogást tenni. Azonban itt van Debrecen óriás külterülete, a tanyákkal és elszórtan épült gazdasági lakásokkal, amelyeknek iskolaköteleseit eddig a szülőkkel szemben semmiféle törvénnyel sem lehetett az iskola látogatására kényszeríteni. Így történt azután, hogy az iskolamulasztók kontingensét erősen megnövesztette a tanyai iskolakötelesek mulasztása.

Ennek az állapotnak a megszüntetését célozza a város polgármesterének és főispánjának az a kérése, amelyet a közoktatásiügyi miniszterhez intéztek s amelyben míg egyrészt lefestik a tanyai iskoláztatás körül észrevehető bajokat, másrészt megjelölik azokat az intézkedéseket, amelyekkel e bajokon segíteni lehet.

Az iskolamulasztásoknak okai a felterjesztés szerint a következők:

A tanyai iskoláktól az egyes lakások oly messze fekszenek, hogy a téli időben a 6—8 éves gyermekeknek a hófúvásban 3—4 kilométernyi utat kellene a legtöbbször egyedül gyalogolniuk. Tavasszal és nyáron a mezei munkákra küldik a szülők a gyermekeket, mert a gyermek kéz is talál munkát, amelyért jól megfizetnek.

Hogy tehát ezeken a bajokon segítsenek, azt javasolja a felterjesztés, hogy elsősorban az 1868. évi XXXVIII. törvénycikk rendelkező és büntető szakaszainak erélyes végrehajtásáról kellene gondoskodni, mert ma az iskolamulasztó gyermek egy hét alatt bőven megkeresi azt az összeget, amivel a szülőket a mulasztásért megbüntetik s így a szülők mit sem törődnek a büntetéssel. Javasolja a felterjesztés, hogy változtassák meg a tanítási idő beosztását. És pedig a tanítás két részben történjék. Az első időrészletben kezdődjék a tanítás szeptember elején és tartson december 15-ig, azután két hónapos szünet legyen. A második részben kezdődjék a tanítás február 1-én és tarson május 1-ig. Természetes, hogy az így meg rövidített tanítási idő miatt a tanterveken is változtatni kell és pedig úgy, hogy a tanyai iskolákban csak az abszolút értékű, lehetőleg reális és legszükségesebb tananyagot tanítsák csak.

Második módszernek azt ajánlják, hogy alkalmazzon az állam vándortanítókat, akiknek működése is alkalmas arra, hogy az iskolamulasztások folytán támadt nagy kontingensét az analfabétáknak apassza.

Az érdekes javaslatokkal telt felterjesztés most kerül a miniszter elé.

Rémes vitriol-merénylet.

Tizenhat súlyosan sebesült.

Veszedelemes ember garázdálkodott ma délelőtt a fővárosban, a Tököly-uton. Egy féltékeny férj leakarta önteni a feleségét vitriollal; de az asszony elmenekült előle. A merénylő férj erre bosszujában a vele szemközt jövő embereket öntötte le a maró folyadékkal s örült tettének így tizenhat sebesültje van.

A rémes esetről budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

Spur Mór 68 éves házaló fiatal asszonyt vett nőül. Erre az asszonyra módfelett féltékeny volt Spur s azzal gyanúsította, hogy viszonya van egy Schvarcz Izidor nevű emberrel, aki szintén házaló.

Ma a déli órákban nagy, vitriollal telt üveget tett a hóna alá és lesbeállott. A Cserhát-utca és a Tököly-ut sarkán meglátta a feleségét és azt vitriollal leöntötte. Az asszony súlyos égési sebeket szenvedett. Éppen arra ment Schvarcz Izidor is. Azt szintén leöntözte.

Ezzel még nem érte be, hanem egyszerűen tovább öntözött és nem kevesebb, mint tizenhat ember sértült meg a főszereplőkön kívül.

Rettenetes zürzavar támadt az utcán. A sértültek — nagyrészt gyermekek — jajveszkeltek, kiabáltak. A felháborodott közönség megakart lincselni a merénylőt. Alig merték megközelíteni. De így is betörték három bordáját. Közben ő maga is a vitrioltól súlyos égési sebeket szenvedett.

Végre rendőr is előkerült a keleti pályaudvar mellől és a járőrök segítségével sikerült elfogni a merénylőt, akit bevitték a Rókusba.

A mentőket egynegyed tizenegykor értesítették a borzalmas merényletről. Több kocsival és automobillal mentek ki a mentők és csaknem egy órába került, amíg a súlyosan sebesült embereket el tudták látni ideiglenes kötéssel.

A mentők a sebesült embereket a Rókus-kórházba vitték be, ahol gyógykezelés alá kellett venni őket. Hatot a sebesültek közül mindjárt ágyba kellett fektetni, olyan súlyosan összeégette őket a maró folyadék. A többieknek a sebesülése is súlyos természetű, mindamellett a kórházból elbocsátották őket.

A sértültek közt igen sok a gyermek, a kik mind súlyos betegen kerültek a Rókusba, névszerint: Spatz Béla 11 éves tanuló, Ziegler Sándor 15 éves tanuló, Erzsébet 17 éves leány, testvérei Géza és Józsi, az egyik 7, a másik 8 éves, Berger Mór 18 éves fiú, Laufer 24 éves lakatos, Eisler Herman 21 éves, Weisz Sarolta 10 éves, Gárdonyi Adolf 22 éves hivatalnok, Friedmann Szeréna 18 éves, Borbély Sándorné 26 éves, Schvarcz Izidor házaló 31 éves, Koricsoner József 7 éves tanuló, Geissler Hermann 52 éves kereskedő s maga a merénylő Spur Mór szintén súlyosan megsebesült.

A merénylőt, a feleségét és Schvarcz Izidort rendőri felügyelet alá helyezték.

Színház és művészet.

A SZINHÁZI BÉRLETRŐL.

Már a napokban közöltük azt a beadványt, melyet Zilahy Gyula szinigazgató intézett a tanácshoz, az eddigi hármasszál bérletrendszer megváltoztatása céljából. Akkor már pár szóval megemlítettük, hogy még vissza térünk e bérletrendszerre s most megvalósítjuk ígéretünket.

Annyi tagadhatatlanul bizonyos, hogy a mai bérletrendszer mellett nagyon sok ur és család nem bír páholy- vagy zártszék-bérlethez jutni s ha csak e szempontból bírálnánk a dolgot, feltétlenül teljesíteni kell Zilahy kérelmét.

A négyes rendszer mellett sok eddig a színháztól távol maradt család lesz bevonva a művészi szórakozás gyönyörűségébe, maga a bérletösszeg látszólag nem emelkedik s azok, kik eddig házi költségvetéseikbe beillesztették az évi 250—300 koronát, ma sem lesznek kénytelenek ezt meglehetősen mértékben — pótolni. Igaz, hogy néhány család e 80—100 korona emelkedést nem érezni meg, viszont azonban mások kénytelenek lennének ismerős családokkal szövetkezni, ami nem négyes, hanem nyolcas bérletnek felel meg s valljuk meg az igazat: sok visszáságra és elégedetlenségre ad alkalmat. Mondjuk: az igazi bérlő A) premierben kapná „A napkeleti hercegnőt“, de mert B)-vel társ, otthon keli maradnia, vagy csak 1—2 családtag mehet a közös páholyba. A szindarab elég jó, de mégse arra való hogy a bérlőknek 3—4-szer is *beadják*, de mert ily csonka bérlők az igazgatóhoz fordulnak, folyton játszák — a „bérlők óhajására“. Ha olcsóbb bérletek volna megcsünnék azonnal ez a visszás állapot. E sorok írójának határozottan az a véleménye, hogy nem is négyes, hanem *ötös* bérletrendszer kellene, meghonosítani a debreceni színházban s erre vonatkozólag határozottan ki nyilatkoztatom, hogy korszerűbb is lenne a Zilahy által kért négyes bérletrendszerrel.

Az A., B., C., D., E., bérletek bevezetésével igaz, hogy a *hagyományos* kétszéri színházba-menetel veszélyeztetve lenne — látszólag, mert a valójában mi sem állna annak utáiban, hogy valaki két bérletet vltáson, viszont családok, akik csak azért bérelnek, hogy elmondhassák, hogy bérletünk van, olcsóbban jönnének ki, mint eddig s esetleg csak a *másik* bérletcsoportra szövetkeznek ismerőseivel s egy csoportot önállóan foglalna le. Az ötös bérletrendszer mellett a hét öt napján felváltva következne, a bérletnapok, a hatodik nap — az igazgató által a hét bármely napjára téve — bérletszünet lehetne, hogy így azok is megnézhesék páholyból az előadásokat, akiknek nincsen bérletük. — Vasárnap megmaradhatna a kisbérlet, úgy mint eddig.

A heti bérletszünetes nap nem lenne sem az igazgató, sem a közönség számára kellemtelen, mert hiszen tudjuk jól, hogy Zilahy annyi bérletszünetes előadást tart, hogy bátran kijön belőle a heti 1 szám. Ezzel el lenne kerülve az is, hogy Zilahy májusban a szezon megfolytossa, mert a bérlőktől elvett napokért kárpótlást kell adnia. Az ötös bérletrendszerrel kimondhatná a városi tanács, — hogy Zilahy köteles minden héten minden bérletcsoportnak egy előadást adni. — Így aztán legfeljebb hetenként egy nap lehetne

Tankönyvek!

Az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók! **Harmathy antiquarium Fűvészkert 14.** Rajzeszközök, írószerek leszállított áron.

felemelt helyárrakkal játszani, vagy ha értékes vendégszereplések történnek is, az igazgató nem rendezhetne 2—3 napos bérletszüneteket egymásután, hanem játszana vendégekkel már a bérletnapokon is! A bérlok sohasem lehetnének *hátralékban*, mert ha Zilahy nem akarná egyszer hetenkint a bérletszünetet igénybe venni, hát egyszerűen bérletet lirdet aznapra is. Erre azonban e sorok írójának véleménye szerint szükség nincs, annyival is inkább, mert a bérlok bérletszünetes napon némi elővásárlási jogban részesednek s ha jó előadást tart Zilahy, ki van zárva, hogy az öt bérlok közül egy ne akadna, aki megveszi bérletszünetkor a helyét.

Ami az ötös bérlet bevezetését művészeti 'ek'inte lől illeti, ez egy jó igazgató mellett csak előny lenne. Több lenne a próba, csakis jó előadásokat lehetne rendezni, kevesebb volna a panasz, több az újdonság s a szerepeket *érdemes* volna betanulni, mert hiszen *egy hélig* biztosan menne a darab — s ami fő dolog lenne, e rendszer feltétlenül kényszerítene az igazgatót jó előadások tartására, mert a nem bérlok közönségnek nehéz lenne öt szöveget beadni egy silány darabot, ha minden nap készpénzt kell fizetnie érte.

(—a—r.)

Zilahy Gyula új társulata. Máramaroszigetről táviratozzák: E hó 29-én kedden gyűlt össze először Zilahy Gyula új színtársulata, amely a szezon megnyitásával Debrecenbe fog bevonulni. A színtársulat valamennyi tagja jelentkezett ma a máramaroszigeti színház színpadán. Zilahy Gyula üdvözölte a társulat tagjait, akiket bemutatót egyinásnak, majd következett a szokásos bíróválasztás, amelynek eredménye a következő: Elnök lett Szilágyi Ernő, tagok: Bérczy Ernő, Falusy István, Székely Gyula, Solti Ernő, Kemény Lajos, Ligeti Lajos, Göbller István a zenekarból, Perényi József és Ardai Árpád a karból. A választás után próbákat tartottak, amelyeknek során az igazgató bemutatta a két rendezőt, Kassay Károlyt, aki az operetteket, Thury Elemért, a ki a drámákat rendezi, a vigjátékokat maga Zilahy fogja rendezni. Az így megszervezett társulat, amelynek hat énekesnője van, kitűnő ensemblének ígérkezik.

KÖZOKTATÁS.

A református felsőbb leányiskola és vele kapcsolatos elemi iskola 1911—1912-ik tanéve a folyamatban levő nagy építkezés miatt, az igazgató-tanács határozata folytán, meiyet a nagytiszteletű presbitérium megerősített, október 1-én fog kezdődni.

A kor igényeinek megfelelő, 100 növendék befogadására alkalmas internátust építettünk, mely kapcsolatos a felsőbb leányiskolával és tanítónőképző-intézettel.

Ugy a helybelli, mint a vidéki mélyen tisztelt szülők tájékoztatására tudatjuk, hogy a tanulók előjegyzése naponta délelőtt 11—12-ig történik. Minthogy a nagyarányú építkezés folytán megnyithattuk a közönség által már oly régóta kívánt párhuzamos osztályokat (ez évben az I. és II. felsőbb leányiskola osztályának megfelelőt), abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy sokkal több növendéket vehetünk fel, mint ezelőtt.

A felsőbb leányiskola I-ső osztályába oly növendékek vehetők fel, kik az elemi iskola IV. osztályát jó sikerrel végezték és 10-ik életévüket betöltötték.

Kik az elemi iskola V-ik vagy VI-ik osztályából óhajtanak a felsőbb leányiskola II-ik osztályába átlépni, kötelesek az I. osztály összes tárgyaiból felvételi vizsgát tenni. Azoknak, kik a polgári iskola I-ső osztályából akarnak a II. osztályba átlépni, különbözeti vizsgát kell tenniük a szám- és mértanból.

Kérjük a mélyen tisztelt szülőket, hogy gyermekeik előjegyzését minél hamarabb

eszközöljék, nehogy azok különösen az alsóbb osztályokból kimaradjanak. Mindennemű tájékozással és utmutatással készséggel szolgál, Debrecen, 1911. augusztus 22-én az igazgatóság.

A Jótékony Nőegylet árvaházában levő elemi iskolába a beiratások szeptember hó 1—4 napjain délelőtt 9—12 óráig fognak tartani az árvaház tantermében.

A Debrecenben elfogott pozsonyi rablógyilkos.

Sohonyai Lajos vallott.

A múlt héten emlékeztünk arról, hogy a pozsonyi rendőrség egyik tisztviselője itt Debrecenben fogott el egy gyilkost, akit öt év óta keresett a rendőrség. A gyilkos *Sohonyai Lajos* munkás, aki itt egy mészárosnál volt alkalmazásban. Sohonyait négy nap óta vallatta a pozsonyi rendőrség, de csak hétfőn tudta annyira megtörni, hogy vallomást tegyen.

Anyomozásról Pozsonyból a következőket táviratozzák:

Vasárnap egész délelőtt és délután vallotta Kutsera István rendőrőrkapitány és Albel Gyula rendőrkapitány helyettes a Gewissler meggyilkolásával vádolt Sohonyai Lajost, ki azonban a legkonokabban tagadott. — Tagadta, hogy az Alagut-soron megfordult volna, hogy Mazáéknál lakott volna Kákicsal — azt is tagadta, hogy Maza Lacit ismerte volna. Sorba vonultak fel előtte az Alagut-sor lakói, mind megismerték Sohonyait, ez azonban folyton csak azt hajtogatta: „nem ismerem, nem ismerem”. Délután szembesítették Kákics Terézszel, aki mindent elmondott neki, szemébe vágta, hogy igenis ő követte el a bűnt. Sohonyai azonban még mindig nem akart tudni semmiről.

Hétfő reggelre azután meggondolta magát, s miután látta, hogy a rendőrség annyi bizonyítékot hozott össze ellene, hogy tagadása mit sem használ. — töredelmesen bevallott mindent a rendőrkapitány előtt.

Elmondotta egészen megtörtén és sirva egész élettörténetét s azt is, hogy a bűnre Kákics Teréz csábította. Ő akkor csak 18 éves fiatalember volt, ki Kákics háliójába kerülve, annak unszolására lopott, mialatt lett betörő, s végül gyilkos is.

Második áldozata vagyok ugymond Sohonyai Kákicsnak. Az első egy Szabó nevű fiatalember még most is a börtönben ül.

Sohonyai Lajos vallomása a következő: Kákics Terézszel Győrszentmártonban ismerkedett meg. Már ott, inas korában lopkodott gazdájától pénzt, amelyet Kákicsnak adott. Komáromban is megfordult ahonnét azután az 1906. év február havában Pozsonvba jöttek. Kákics szolgálni ment, ő pedig a ligetfalusi edénygyárban dolgozott. Szeptemberben történt, hogy Kákics a Schmutzer-féle villában lakó Maza János mérnökhöz szegődött, s ekkor ő, Sohonyai miután nem volt munkája folyton bujkálva ott élt Kákicsnál. Három hónapig lakott ott, már nem volt pénze, ruhája s azért el is határozta, hogy haza megy a szüleihez, Kákics azonban nem engedte.

Várj — azt mondta — lesz pénz nemsokára. A háziasszonynak a kert végében van egy bódéja, abban sok minden holmi van. — Ezt kell elvinni s akkor pénz is lesz.

December első napjaiban történt, hogy hárman, Kákics Teréz, Sohonyai és a kis Maza Laci felmentek a bódéba s ott Sohonyai egy vassal, amit Kákics hozott, feltörte a bódét. A bódében Kákics mindent összehajlít, s a három batyut levitték a villába s a padláson rejtették el. Két párnát s még egy pár holmit még aznap eladta a zsidórusnak a Vár-uton.

Néhány napra, mikor megint nem volt pénzüik, Kákics a Schmutzer-féle kerten át elvezette Sohonyait, aki a kis Lacival a Prosch-féle villába ment. A villát feltörték s bementek a szobába, hol mindent összehajlítak, két batyut csináltak a holmikból s ép lekvárevés mellett könyveket nézegettek, amikor meglepte őket Gewissler András. A hegyőr mindkettőt megfogta. Sohonyai még bent a szobában verekedni kezdett a hegyőrrel. Nagyon

meg volt ijedve, hogy a betörés kitudódik, s ijedtében elkezdte ütni a hegyőrt egy puskával.

A gyilkosság részletei a leghomályosabban Sohonyai vallomásaiban s ezt azzal magyarázza, hogy nagyon meg volt ijedve s nem tudta, hogy mit csinál. A Prosch-féle villából két batyut vittek el haza, ahol Sohonyai megmosakodott s lemosta magáról a vért. A két batyut karácsony előtt az újvárosi pályaudvarra vitték, ott még három napig a ruhatárban fektült s ekkor hazavitték Győrszentmártonba.

A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel a töredelmes vallomásról s Sohonyait kedden akísérte az ügyészség fogházába.

HIREK.

— Debreceni törzstisztek nyugalmazása és kitiintetése. A hivatalos lap mai száma közli: Ő cs. és apostoli kir. Felsége 1911. évi augusztus 23-án Bad-Ischlben kelt legfelső elhatározásával a saját kérelmükre megejtett felülvizsgálat eredménye alapján Marschall Gyula báró vezérőrnagynak, a debreceni 2. honvédhuszárezred parancsnokának mint szolgálatképtelennek, továbbá nagy- és kisbákóczi Barkóczy Ferenc debreceni 3. honvédgyalogezredbeli alezredesnek mint rokkantnak, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlannak nyugállományba való helyezését legkegyelmesebben elrendelni és ez alkalomból Marschall Gyula báró vezérőrnagynak a Lipóterend lovagkeresztjét és nagy- és kisbarkóczi Barkóczy Ferenc alezredesnek az ezredesi címet és jelleget díjmentesen legkegyelmesebben adományozni és megparancsolni méltóztatott, hogy utóbbinak a legfelső megelégedés kifejezése újból tudomásul adassék.

— Ülések a kamaránál. Holnap, csütörtökön délután öt órakor ülést tart a kereskedelmi és iparkamara ipari szakosztálya Debreczeni Lajos kamarai alelnök vezetésével. A szeptember hó közepén tartandó kamarai közgyűlés ipari érdekű ügyei kerülnek ez alkalommal megvitatás alá.

— Polónyi fia zsidó hitközségi tag. — Egerből jelentik: Polónyi Gyula volt huszártiszt, jelenleg az Első magyar általános biztositó társaság egri ügynökségének tisztviselője, aki Polónyi Géza volt igazságügyminiszternek a fia, nyilatkozatot küldött az egri izraelita hitközségnek, hogy be akar lépni az izr. hitközség kötelékébe s mint ilyen a hitközség terheihöz is hozzájárulni kíván. A hitközség értesítette Polónyi Gyulát, hogy a nyilatkozatról az előjáróság fog dönten, mihez tartásul azonban közölte vele, hogy az alapszabályok értelmében lesz ugyan választási joga, de mint más vallású, ő maga nem választható.

— Pályázók a köztisztasági Intézői állásra. Megemlékeztünk arról, hogy a tanács a köztisztasági és fuvarozási vállalatnál rendszeresített intézői állásra meghirdette a pályázatot. A határidő most járt le s a következők adták be pályázataikat a polgármesteri hivatalnál: Balázs Sándor gyógyszerészegéd, Bardóczy András rendőrbiztos, Bene József gazdálkodó, Bozoky László állami vízmester, Czékmany Béla honvédfőhadnagy, Kövendy Domokos gazdasági felügyelő, Szabó József nyomdavezető, Zoltán Herman köztisztasági vállalkozó. Az intézőt a tanács legközelebbi ülésén választja meg.

— Egy fiatal tanár tragédiája. Hajduböszörményből jelentik: Hőgye János békei református főgimnáziumi tanár e hó 16-án Hajduböszörményben rövid kinos szenvedés után 29 éves korában elhunyt. A fiatal tanárt csap néhány nap választotta el attól, hogy jegyesével, Maghy Gizella hajduböszörményi urleánnyal egybekeljen. A halál épen az esküvői előkészületek végett tett hajduböszörményi utjában ragadta el.

— A Csokonai-kert maradványai. A Csokonai-kör sürgős beadványt intézett a városi tanácshoz, hogy a Csokonai-kert maradványait minél előbb takaríttassa el.

A mérnöki hivatal elbontatta ugyan a vas-kerítést, de otthagya a kerítés tégláit és köveit, amelyek csak a közlekedést gátolják, azonkívül otthagya védtelenül a kert fáit és bokrait, amelyeket a járókelők kedvükre tördelnek és amelyek mindenféle piszok és szenny takaró helyei. A kertnek mind e romjai csak disztelenítik a Csokonai-szobor környékét és lerontják a szép szobornak minden esztétikai hatását. A Csokonai-kör már több mint egy éve, t. i. a mióta a villamos vasut kettévágta a kertet, kéri a tér rendezését, ezt a kérését ujtotta meg mostan is a városi tanácsnál, annyival inkább, mivel nem akarja tovább viselni a felelősséget a volt Csokonai-kertnek mai állapotáért, amely egyaránt beleütközik a jó izlésbe és a köztisztaságba is.

— **Budapesti újságírók viharos közgyűlése.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A Budapesti Újságírók Egyesülete ma este Bródy Lajos elnöke alatt a Nap kolportázsa megvonásának ügyében közgyűlést tartott, amely rendkívül viharos lefolyású volt. Ormos Ede dr., a Népszava munkatársa azt indítványozta, hogy bélyegezze meg az egyesület a kormány eljárását. Pályi Ede a javaslat ellen beszélt, zajos ellentmondás közben. Hacsak Géza, a Nap munkatársa szenvedélyesen támadta Herczeg Ferencet, az egyesület elnökségéről való lemondása miatt, mire olyan éktelen láрма támadt, hogy az elnök feloszlatta a közgyűlést. Hacsak Géza, a Nap szerkesztője erre fölzaladt az emelvényre és az asztalra csapv ezt ordította az elnöknek:

— Sem Perczel Dezső, sem Herczeg Ferenc nem jártak el olyan gyalázatosan, mint Ön.

A tagok zajongás közben oszlottak szét. A közgyűlést holnap folytatják.

— **Beiratkozás a polgári fiúiskolába.** A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolában (Arany János-u. 18.) az 1911-12. tanévre szülő beiratkozások d. e. 9—12, d. u. 3—5-ig tartanak meg. Az előadások szeptember 5-én reggel nyolc órakor kezdődnek.

— **Vasuti baleset Debrecenben.** Ma délután a Balmazújváros felől közeledő 5705. számú személyvonat a Varga-kert mellett a 13. és 14. számú őrházak között levő átjárónál elütötte Tar Károly szotyori-telepi lakos két lovas kocsiját, amint ez éppen át akart haladni a síneken. A kocsit összetört és az egyik ló megdöglött, de Tar Károlynak szerencsére baja nem történt.

— **Kedvezmény a szőlősgazdák részére.** A városi tanács a következő hirdetményt teszi közzé: Azok a szőlősgazdák, kik szeszitalok kimérésével vagy kismértékben való elárulásával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy a saját termésű boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében az 1892. évig fennállott borfogyasztási adónak megfelelő összeget fizetik és pedig hektoliterenként bor után 6 korona 70 fillért, bormust és szőlőcefre után 5 korona 04 fillért. Azok a szőlősgazdák, akik e kedvezményre igényt tartanak, kötelesek szeptember hó 15-ig s ha ezen idő előtt szüretelnének, a szüret megkezdéséig igényüket bejelenteni. A bejelentés a városban lakók részéről a belvárosi rendőrkapitányságnál (Szent Anna-u. 9. sz.) a szőlőskertekben és a mezőségeken kinlakók részéről a mezőrendőrkapitányságnál (Csapó-utca 15. sz.) történik. E bejelentésbe a bejelentő lakhelye, házátszáma, a családtagok száma és a szőlőbirtok terjedelme holdakban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége foglalandó. Ha kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bortermését házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, hogyha termése öt hektoliter meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót, vagy a szőlőcefrének, illetőleg mustnak bejelentése vagy pedig a bortermés szokásos felvétele alkalmával azonnal lefizetni.

— **Különleges nyakkendők feltűnő választékban Frank Testvérekénél.**

— **Goldstein Karolina,** első debreceni orvosilag elismert mellfűzőterme. A megyeházzal szemben levő Miklós-utca 5. szám alá lett áthelyezve.

— **Kalapok, nyakkendők stb. az előrehaladott idény miatt mélyen leszállított árban kaphatók. Györfi Testvérekénél,** Debrecen, Piac-utca 30.

— **Modern falképekben állandó újdonságok Thaisz Arthur papírárúházában.**

— **Világhírű Jta és Borsalino kalapok nagy választékban Frank Testvérekénél.**

— **Svetits intézeti és róm. kath. főgymnasiumi tankönyvek Acél antikvariumában** szerezhető be.

— **Hatóságilag fertőtlenített ócska tankönyvek,** valamint új állapotban is legelőnyösebben **Acél antikvariumában** szerezhető be. Legnagyobb tankönyvraktár.

Megnyílt a GLÜCKEDE

ujonnan berendezett
cipő-, kalap- és uridivat üzlete

a debreceni első takarékos épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602.

Az összes intézetek részére

ódon és új tankönyvek a legújabb kiadásokban

Csillag Arthur

könyv-, papír és írószer kereskedésében
a legolcsóbb árakon!

Csak azoknak a cigarettázóknak

a kik egészségükre való tekintetből nem
sajnálják naponta 1-2 fillérrel többet kiadni:

Clubspecialité 120 lap 20 fillér

70 „ 12 „
1 doboz (100) hüvely 70 „

Védjegy.

Bárki feladja címét egy levelezőlapon
Halász Ferencnek, Budapest,

VII., Nefelejts-utca 4.

kap próbául 2 könyvecskét ingyen és bérmentve.

Orvosi tanácsra a lapok nyomatlanok, de **minden lapocskában**

benne van a védjegy és a gyáros aláírása „MODIANO“ víznyomással.

Kapható mindenütt.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Írta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenvel József.**

Micsoda álom volt, micsoda látványokat mutatott! Az álom erejére nem emlékezett egész határozottsággal, de egy jelenet élénken élt az agyában és szinte üllözte a képzelőt.

Fogoly volt a saját kastélyában és mialatt fogva volt, a nép felgyújtotta. Valaki, nem tudja ki, kivitte a karjaiban az égő házból és egy kis hidon ment át vele, amely alatt a tűz dühöngött, lángolt rettenetesen. Emlékszik jól. Minden egy tűzben állt, a hid maga is égett már és az emberek integettek feléjük hogy siessenek. Minden percben hallotta azokat az őrzítő kiáltásokat, minden lépésnél roppant egyet a hid, de végre is keresztül jutottak rajta és biztonságban voltak.

Az egész történet kissé zavaros volt ugyan, de azért mégis himnie kellett, hogy megtörtént. A kiáltások a menekülés perceiben, az égő fahid, a fekete ut, amelyen mentek, mind, mind mind éles vonalakban éltek eszméletében és belerajzolódtak az agyába az álom idején. És az ember, akit a megváltó küldött a rettenetes percben, aki őt megmentette, igen, igen, az a csónakmester volt, akit a bölcs Jurának hívnak. Ulusiának végül mégis csak úgy tetszett, mintha valami vad álom lett volna és ismét knyitott a szemét.

(Folyt. köv.)

Értesítés.

Tisztelettel tudatjuk a nagy-
érdemű közönséget, hogy

temetkezési intézetünket

II. Gebauer Károly vezetőse alatt
továbbra is **lentartjuk.**

Kérjük a mélyen tisztelt **gyászoló közönséget,** hogy szükség esetén ezután is bizalommal forduljanak hozzánk, mert főtörekvésünk, hogy lelkiismeretesen és pontosan a legolcsóbb árak mellett szolgáljuk ki.

Kiváló tisztelettel

Gebauer Károly és Társa.
őzv. Gebauer Ferenczné.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde

Schwarz E. debreceni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1911. aug. 30.

Készáru 10 olcsóbb.

1911. októberi buza	11.60	—
1912. apr. buza	11.84	—
1911. októberi rozs	9.87	—
1911. ápril rozs	10.08	—
1911. okt. zab	—	—
1912. máj. tengeri	8.91	—
1911. aug. tengeri	8.30	—
1912. szept. tengeri	8.16	—
1911. jul. tengeri	—	—

Ingtatlanok forgalma.

Tirpák József és neje Nagy Zsuzsanna veszik a debreceni 9718. sztjkvben foglalt 423 négyszögöl köntöskerti szőlőt Szecsey László és neje Varga Erzsébettől 5000 koronáért.

Boros József és társai veszik a debreceni 48 sztjkvben foglalt 17 hold 1351 négyszögöl ujosztású földet Szabó Józsefné Vida Zsuzsánától 36000 kor.

Fráter József és neje Donogán Bella veszik a debreceni 8725. sztjkvben foglalt

200 négyszögöl libakerti földet Nagy János és társaitól 40400 kor.

Schvarcz Lipót veszi a debreceni 471. sztkvben foglalt Rakovszki-utca 29. számú házat Rózsa Gáborné Pallás Piroskától 6200 koronáért.

Gebei Ferenc és neje Fejes Zsuzsanna veszik a debreceni 6348. sztkvben foglalt 68 négyszögöl csapókerti szőlőt özv. Varga Andrásné Kozsony Máriától 6000 kor.

Nagy Márton és neje, Nagy Anna veszik a debreceni 3330. sztkvben foglalt Nap-utca 18. sz. házat Riesz Henrikné Ungvári Zsuzsanna és társaitól 28200 kor.

Lengyel Elza veszi a debreceni 10370 sztkvben foglalt 944 négyszögöl újkerti szőlőt Tóth Imre és neje Károlyi Juliannától 7600 kor.

Tusi Sándor és neje és társai veszik a debreceni 7483 és 4863. sztkvben foglalt 559. négyszögöl Szécsényi kerti szőlőt Sze-csödi József és neje Hurezka Rozálitól 15200 kor.

Uri öltönyöket

bel- és külföldi szövetekből készít a legutolsó divat szerint

HUBAY GYÖRGY

uri szabó

DEBRECZEN, Batthyány utca 15. sz.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

jégszokrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb minőségű szódavíz készülékeket. Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékat és szabadalmazott legjobb befűző üvegeket, a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s diszárak nagykereskedése

Debreczen, Placz-u. 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Eladó

a Szent-Anna-utca 28. számú ház.

1911. szeptember hó 1-én a kir. törvényszék árverési termében (törvényszéki épület földszint) megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Naponta frissen szedett

csemege, szállított

állandóan raktáron tart

Marx János, Csapó-u. 18

Eladó

a Postakertben, Posta-utca 5. szám alatt, közvetlen szemben a fémipariskolával 2109 négyszögöl terület egészben vagy részben.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

Egy liter finom érmelléki bor
36 krajezár, 1 kiló paszatuti
szőlő 30 krajezár

Török és Nemes

özégnél

Csapó-u. 26. (Bruckner-palota).

Telefon 357.

Telefon 357.

Püspökladány határában, a debreczeni vasutnál, megálló hely mellett körülbelül 16. kat. hold őseréjű

prima föld épületekkel

eladó.

Felvilágosítást nyújt **Dr. Kóry Lajos** ügyvéd irodája.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon háznak hol eddig is volt Placz utca 41. sz. Dr. Ujfalussy-ház udvari helyiségeibe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyiségű kelengyék azonnal készen. Tisztaságos és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és diszító műhely Debreczen, Placz 44. az udvarban. Telefon 377.

Csemege szőlő

és különféle friss gyümölcsök előnyös árban kaphatók

Fried D. Lajos

fűszer és csemege kereskedésében

Placz-utca 72. Telefon 740.

Uj Megnyilt Uj

az első debreczeni villanyerőre berendezett

homoru műköszörtlde

és aczéláru üzlet

Menian J.

DEBRECZEN, Placz-utca 3. sz. alatt.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Reichmann Divatáruháza.

Az iskolai saisonra naponta érkeznek **gyermek ruha különlegességek** minden nagyságban eredeti angol facon, bársony, szövet és jó mosó barchet.

Pelliche, posztó és szövet leány köpenyek!

Valódi angol és francia costum ujdonságok, kész angol aljak, utolsó divat facon. Mindenféle bőr, diszmu, rövid, belés áruk. Szabó kellékek nagy választékban. **Zsinór, öv, minden színben 2 kor.** Saját készítésű cloth paplanok kor. 7.50-tól. Eredeti francia reform fűzők. Női autuka és fekete ernyők. **Intézeti leány és fiu fehérművek** minden nagyságban. — **Gyermek ruhák méret szerint 48 óra alatt készítettnek.**

Royal szállodával szemben. Placz-u. 85.

Egy ügyes fiu tanulónak felvétetik.

Iskolás fiuk és leányok részére

intézeti fehérművek

zsebkezdők, matrácok, paplanok, flanel takarók, ezbernyők

Donogán és Somossynál

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

2086—1911. v. k. szám.

Árverési hirdetemny.

A debreceni kir. járásbírósnak V. 1891/2. 1911. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Békésmegyei függetlenség nyomda részére 308 kor. 90 fill. tőke, ennek 1911. év május 7. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 53 kor. 90 fillér perkölttség erejéig 1911. évi július hó 8-án bíróság lefoglalt és 1910 koronára becsült butorok és más egyéb ingóságok **1911. évi szeptember hó 15-én délután 3 órakor** kezdetét veendő és H.-Sámsonban megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1911. évi augusztus hó 17.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Nagymagyaralföldi Bank

Részvénytársaság

DEBRECZEN, Placz u. 73. sz. a.

Elfogad

betéteket

takarékkönyvekre és folyószámlára s állandó jellegű betétek után

5%

kamatot fizet. — Ezenkívül az intézet fizeti a betét kamatadót is.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Férhez menne földbirtokos 21 éves leánya 250,000 K vagyonnal, továbbá sok száz vagyonos magyar, német, orosz és amerikai hölgy stb. Komoly szándéku urak (vagyon vallás, foglalkozás mellékes) azonnal teljesen díjmentes felvilágosítást kapnak. L. Schlesinger, Berlin 18.

Betöltendő.

Férfi és női divat cikkekben jártas segéd, ki önállóan egy üzletet vezetni tud, felvétetik. Ugyanott egy pénztárnoknő, valamint egy ügyes elárusító is. Czim a kiadóhivatalban.

Szakképzett üzletvezető ujonnan épített szálloda kávéház, vendéglő és borüzlet részére felvétetik Hatvan-utca 61. Emerich Arnoldnál

Egy tanuló felvétetik Félégyházy János fűszer kereskedésében Piacz és Miklós-utca sarok.

Tanítónő kepezdész, gyermekek tanításáért ellátást keres Izs. családnál. Bővebbet Aczél könyvkereskedőnél.

13—15 éves éjjeles fiú felvétetik a kiadóhivatalban.

Német bonno keres állást azonnali belépésre. Czim a kiadóhivatalban.

Tanoncz kitűnő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Adás-vétel

Teseni és Hungária tea vaj, uradalmi írósvál, naponta friss érkezésű, kapható Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac-u. 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2. Pénzügyi-palota.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Tankönyvek! Az összes fiú és leányiskolákban használandó tankönyvek **lei áron** kaphatók a **Harmathy** antiquariumában **Füveskert-u. 14.** Rajzeszközök, rajztáblák, írószerek leszállított áron.

Eladó ház, melyen kitűnő korcsma és jömenetelű fűszer üzlet van, családi körülmények miatt azonnal eladó. Értekezhetni Darvas fűszerüzletében.

A **Booskay kertben** 20 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Csemege szőlőt szállít válogatott fajokból Schaszia piros és fehér bármily nagy mennyiségben Darvas Miksa szőlőkivitele. Telefon 294.

Eladó Nagy Pál-utcán egy három részre osztott 400 négyszögöl és 1500 koronát jövedelmező telek 30-40 sertésre való hízaló helyiséggel olcsón eladó Czim a kiadóban.

Csemege szőlő, 5 kilós kosarakban 1 forint 20 krajczárért kapható Vadásznál Varga-u. 35. Telefon 488. Ugyanott szőlős kosár kapható.

Figyelem hölgyeim! Megnyit az új Parti áruház Degenfeld-tér 1. sz. alatt, ahol ez-n két héten egy pár ezer **selyem, bársony, szövet és batist** blouzek kerülnek eladásra, az árak oly alacsonyra vannak szabva, hogy saját érdeke hogy azt megnézze.

Műhelybe való napienyégő lámpa eladó. Piac-utca 42. első emelet hátul.

12 karu szép ebédülő lámpa eladó. Megtekinthető Piac-u. 42. sz. alatt hátul az emeleten.

Különféle.

Megnyit Goldstein Herman legmodernebbül berendezett orth. bodegája Piacz-u. 85. sz. Wiener-palota.

Legszobben tisztít, mos és vasal a Kristály mosóda, Kandia-u. 5.

Hová menjünk? A Farkas-féle új orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Welsz Ferencz épület és mű-butor asztalos József-kr.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsősorú kiviteiben, mérsékelt áron.

Simonffy- utca 55.		Ruhafestő.	Szechenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.		Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegyí-tisztító.		Verbőczy- utca 14.

Meghívó.

A Vendéglősök, Hentesek és Mészárosok Műjegygyára Részvénytársaság Debreczenben folyó 1911. évi szeptember hó 7-én, d. u. 3 órakor a Dreher sörcsarnok virágtermében (Piacz-utca 45.)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az alaptökének a felemelése.
2. Két új igazgatósági tag választása.
3. Esetleges indítványok.

KIVONAT AZ ALAPSZABÁLYOKBÓL: 11. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik 5 nappal a közgyűlést megelőzőleg részvényeit a társaság pénztárában, vagy más társaság igazgatósága által a hirdetőben megjelölt pénztárnál letenni, a le nem járt szelvényekkel együtt. A részvények letehetőek a társaság pénztáránál, vagy a Debreczeni kereskedelmi rtg. (Piacz-utca 49.) pénztáránál.

Telefon 632. Alapított 1893. évben. Telefon 632.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruháza

:-: Piacz-utca, a Főpostával szemben. :-:

Intézeti leány felöltők és Iskola Costümök

őszi és téli idényre dus választékban megérkeztek és szolid olcsó áron szerezhetők be.

Külön mérték osztály.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.

Bérbe adandó

egészben, vagy kisebb helyiségekre osztva

a **Bankegyesület részvénytársaság**
Piacz utca 72. sz. alatti

jelenlegi üzlethelyisége,

Értekezhetni

a bank helyiségében

a hivatalos órák alatt.

Előleges értesítés.

A debreczeni Vas és Rézbutorgyár részvénytársaság Ispotály lapon levő saját gyártelepét legújabb vívmányu gépekkel felszerelt **butormárványiparral bővíti ki** és a Belga, Olasz, Francia és Magyar I. rendű nyers márvány fajok megérkezése után üzembe helyezi.

Egyben a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja immár általánosan elismert és többszörösen kitüntetett vas és rézbutor gyártmányait, a melyek **mindegyike özögűk ozimkéjével van ellátva.**

Beszerezhetők minden nagyobb butor és vaskereskedőnél, ennek hiányában pedig saját telepükön levő raktárukból a legmérsékeltbb gyári árákért.